

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАџМЕНТА

MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

PANEL 3: NOVI INVESTICIONI CIKLUS ZA NOVA RADNA MESTA

NOVE POLITIKE ZA NOVA RADNA MESTA

Dr Jelena Žarković Rakić, docent na Ekonomskom fakultetu i saradnik Fonda za razvoj ekonomske nauke

LETNJI VIVALDI FORUM

Mokra Gora, 21-23. jun 2012.

Šta i kako dalje?

МОКРОГОРСКА ШКОЛА МЕНАџМЕНТА

MOKRA GORA SCHOOL OF MANAGEMENT

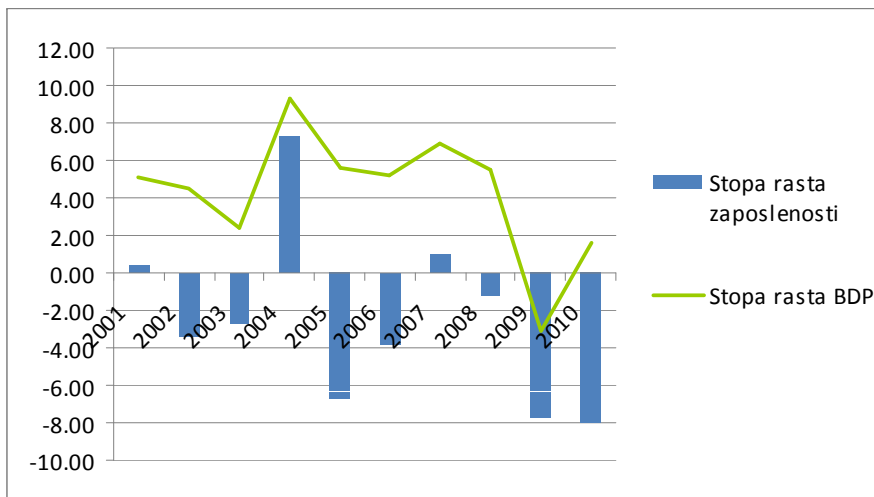
Pregled prezentacije

- Nekoliko činjenica o tržištu rada Srbije
- Šta uraditi da se poveća zaposlenost?

Besposlen rast

- Stopa rasta zaposlenosti negativna uprkos pozitivnoj stopi rasta BDP- “besposlen rast”

Kriza: pad zaposlenosti veći od pada BDP

- Period krize: pad BDP-a u Srbiji imao daleko veći uticaj na opadanje zaposlenosti nego u drugim zemljama Centralne i Istočne Evrope
- Kriza ubrzala i nedovršeni proces tranzicije i restrukturiranja društvenih preduzeća

Zemlja	Kumulativan pad BDP-a ¹⁾	Ukupan pad zaposlenosti ²⁾	Elasticitet zaposlenosti ³⁾
Bugarska	7,0	6,1	0,9
Češka	4,9	3,0	0,6
Hrvatska	9,7	2,0	0,2
Mađarska	7,9	2,9	0,4
Poljska	-4,8	-0,3	0,1
Rumunija	9,7	1,2	0,1
Slovenija	7,0	1,2	0,2
Slovačka	7,6	5,4	0,7
Srbija	4,7	12,5	2,6

- Indikatori stanja na tržištu rada za lica radnog uzrasta (15-64), 2008-2011
- Nije nezaposlenost jedino objašnjenje za nisku stopu zaposlenosti, već i niska stopa participacije-mnogi ljudi uopšte ne traže posao

	Okt 2008	April 2009	Okt 2009	April 2010	Okt 2010	April 2011	Okt 2011
Stopa participacije	62.6	60.8	60.5	59.1	58.8	58.9	59.9
Stopa zaposlenosti	53.3	50.8	50	47.2	47.1	45.5	45.3
Stopa nezaposlenosti	14.7	16.4	17.4	20.1	20	22.9	24.4
Stopa neaktivnosti	37.4	39.2	39.5	40.9	41.2	41.1	40.1

Šta uraditi da se podstakne zaposlenost u Srbiji?

1. Redefinisati krajnje ciljeve privrednog razvoja

- Povećanje zaposlenosti – rast stope zaposlenosti osnovni cilj umesto rasta BDP-a
- Prepoznato u strategiji *Srbija 2020: Koncept razvoja Republike Srbije do 2020*

2. Reformisati institucije na tržištu rada:

- Minimalna plata: uvesti u koridor od 30-40% prosečne plate (sada oko 50%)
- Zakonodavna zaštita zaposlenja: visinu otpremnine vezati za staž kod poslednjeg poslodavca
- Aktivni programi tržišta rada: povećavati njihovo ukupno učešće u BDP

Šta uraditi da se podstakne zaposlenost u Srbiji?

3. Reformisati obrazovni sistem

- Cilj – povećanje stope aktivnosti i unapređenje kvaliteta ljudskog kapitala i prosečne produktivnosti novih i postojećih radnika

4. Reformisati penzijski sistem

- Cilj – povećanje zaposlenosti stanovništva preko 55 godina
- Promovisanje konceptata aktivnog starenja
- Fleksibilni oblici zaposlenosti za starije radnike

Šta uraditi da se podstakne zaposlenost u Srbiji?

5. Reformisati sistem poreza i socijalnih davanja

- Trenutno:
 - ✓ Visoko poresko opterećenje za niže plaćen rad
 - ✓ Odsustvo progresivnosti u sistemu poreza na dohodak građana
 - ✓ Nema politike isplativosti rada

Šta uraditi da se podstakne zaposlenost u Srbiji?

- Mogući pravci reforme:
 - ✓ Smanjenje doprinosa na teret poslodavca
 - ✓ Veći neoporezivi deo zarade
 - ✓ Mogućnost zadržavanja socijalnih naknada (socijalna pomoć, dečji dodatak i sl.) sa prihodima od rada